

The reputation loss is difficult to calculate. The ordinary people, who lost their money in collapsed commercial banks, are in despair; others are pessimistic as well, preferring to keep money in cash at home or in banking deposit boxes, and one can hardly find a free one in Kyiv now. Trust is the only anchor of modern banking systems, so, if trust vanishes, banking system perishes and national economy falls apart as a result. Unfortunately, the top managers of the National Bank of Ukraine seem to have never heard of this truism.

1. *Ukraine (World Bank Data) [Online], available at: <http://data.worldbank.org/country/ukraine>*. 2. *Банки з тимчасовою адміністрацією [Online], available at: <http://www.fg.gov.ua/not-paying/temporary>*. 3. *Банки, вкладникам яких здійснювались виплати [Online], available at: <http://www.fg.gov.ua/not-paying/completed>*. 4. *Банки, що ліквідуються [Online], available at: <http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation>*. 5. *Токарь В.В. Угрозы экономической безопасности государства при санации и ликвидации коммерческих банков в Украине / В.В. Токарь // БизнесИнформ. – 2015. – № 11. – С. 306–313*. 6. *The Global Competitiveness Index Historical Dataset 2006-2015 [Online], available at: <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2015-2016/economies/>*.

УДК 658.147(477+100)

М.В. АРОВИЧ

магістр,

Науковий керівник: к.е.н., доц. Феєр О.В.,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

СКЛАДОВІ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА У ВІТЧИЗНЯНІЙ ТА МІЖНАРОДНІЙ ПРАКТИЦІ

Термін “капітал” (від лат. capitals – головний) використовується в багатьох сферах людської діяльності. У щоденному житті його дуже часто ототожнюють з поняттям грошей, а в більш широкому розумінні визначають як все те, що має певну цінність. На думку російського вченого Каменецького В.А.: “капітал – це комплекс трудових благ, які за певних умов можуть перетворитися у виробничі сили, використовуючи які людина здатна створювати життєві та трудові блага. Трудові блага, в свою чергу, являють собою не лише те, що вже існує і діє, але також й те, що може бути використане та задіяне. Інакше кажучи, капітал – це виробничі сили в потенціалі”. Капітал – це важлива економічна та облікова категорія, невід’ємна умова функціонування будь-якого підприємства [3].

В міжнародній практиці обліку визначення та склад власного капіталу залежать, перш за все, від особливостей організаційних форм підприємств, законодавства та особливостей облікової системи країни. Тому власний капітал розглядається як капітал, вкладений акціонерами компанії, і включає два джерела: 1) вкладений капітал - інвестиції акціонерів компанії; 2) накопичений нерозподілений прибуток, який реінвестований в бізнес.

Структура власного капіталу досить багатоманітна різних країнах. В Росії власний капітал складається з статутного, додаткового, резервного капіталу, фонди накопичення та споживання, нерозподілений прибуток минулих років та звітного року. Власний капітал компаній США складається з двох частин: авансованого, тобто вкладеного капіталу - інвестицій, зроблених акціонерами, та реінвестованого, накопиченого нерозподіленого прибутку - частини прибутку, одержаного від ведення комерційної діяльності та вкладеної у підприємство, та нерозподіленої між учасниками (акціонерами), тобто прибуток за мінусом податку на прибуток та дивідендів. У Франції власний капітал

складається з початкового внеску або акціонерного капіталу, який є постійною що до вкладника, результату і резервів [1].

У переважно більшості зарубіжних країн до складу власного капіталу відносять статутний (акціонерний) капітал, резервний капітал, нерозподілені прибутки/ непокриті збитки.

Щодо Франції то в неї є характерною класифікація капіталу на інвестиційні гранти та спеціальні податкові знижки. Французькі підприємства можуть як купувати так і продавати свої акції, але тільки за певних умов: для передачі працівникам, при зменшенні акціонерного капіталу або з метою регулювання ситуації на ринку, якщо компанію включено до лістингу (в цьому випадку вона може укласти угоди не більше ніж з 10 % акцій).

У Великобританії, як і в більшості розвинених західних країн, мають перевагу такі організаційно-правові форми підприємств, як корпорації та партнерства. Це говорить про переважання у власному капіталі частини інвестованих вкладів. Тому буває що власний капітал розглядається як позичений фірмою та який необхідно повернути в майбутньому.

У Німеччині компанії практикують довгострокове фінансування (зовнішнє – за рахунок банківських кредитів, внутрішнє – через реалізацію пенсійних програм). Протягом останніх років середня для Німеччини частка власних коштів в загальній сумі активів не перевищувала 20 %. Для АТ та ТОВ законом встановлені мінімальні розміри зареєстрованого капіталу, обумовлені права з викупу власних акцій.

Відповідно до італійського законодавства компанія може володіти не більше ніж 10% від всього заявленого акціонерного капіталу. На ці акції не відбувається виплата дивідендів, а права голосу резервуються поки акції не перейдуть до нового власника. В звітності відображається за ціною придбання [2].

В Україні, Молдові, Росії та Білорусії складові власного капіталу майже подібні (зареєстрований капітал, додатковий капітал/ капітал у дооцінках, резервний капітал, нерозподілений прибуток/ непокритий збиток, вилучений капітал, неоплачений капітал) тільки в Білорусії відсутній вилучений та неоплачений капітал. а в таких країнах як Португалія, Туреччина, Фінляндія складові власного капіталу є однаковими (зареєстрований капітал, додатковий капітал/ капітал у дооцінках, резервний капітал, нерозподілений прибуток/ непокритий збиток). Структура власного капіталу в Естонії та Україні схожі, за винятком того, що відсутній рахунок, який би обліковував неоплачений капітал.

Отже, власний капітал різних країн світу має свої особливості, визначені низкою факторів: починаючи з історичного аспекту і закінчуючи домінуючою формою власності підприємств в певній країні. І хоча у більшості зарубіжних країн складові частини власного капіталу є схожими (насамперед, це стосується практики формування різних резервів та фондів, раціональна реалізація якої спрямована на забезпечення належного рівня платоспроможності та фінансової стійкості підприємства) вітчизняним науковцям з бухгалтерського обліку слід переймати позитивний досвід облікового відображення таких операцій та впроваджувати його у практику.

1. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах: [підруч.] [для студ. вищ. навч. закл.] / Ф.Ф. Бутинець, Л.Л. Горецька. – Житомир: ПП "Рута", 2002. – 544 с. 2. Бутинець Ю.Ф. Власний капітал в зарубіжних країнах: порівняльний аспект / Ю.Ф. Бутинець // Вісник ЖІТІ. Економічні науки. – 2002. – № 22. – С. 44-52. 3. Вівчар О.Й. Власний капітал як фінансове джерело функціонування підприємства [електронний ресурс] / Вівчар О.Й., Саварин В.М. – Науковий вісник НЛТУ України. – 2009. – Вип. 19.5 – 66.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>